

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਅਲ, ਜੇ.ਜੇ.

MST. ਸੰਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ- ਜਵਾਬਦਾਰ

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 602

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (DOS' ਦਾ IX)--ਸਡਿਊਲ 1 ਕਲਾ 182(2)— ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੇਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ —ਕੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵੈਧ ਅਪੀਲ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਪੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 182(2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ, ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ 'ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਫਾਰਮਾ *pauperis* ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੋਰਟ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼

ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੱਕ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਗੈਰ - ਤੱਥ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ CM, 2 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 21 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦੁਰ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐੱਸ .

1919 ਦੇ ਐਕਟ 9 ਦੀ ਧਾਰਾ 44 , ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ , ਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਧ ਲਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ , ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਆਂ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੰਗਰੂਰ, ਮਿਤੀ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸੰਗਰੂਰ, ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1962, ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਸਪੀ ਗੋਇਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੀ .

ਐਨ.ਐਸ.ਕੀਰ , ਡੀ.ਐਸ.ਕੀਰ , ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਨਾਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹੁਕਮ

1. ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਫਾਰਮਾ ਗਰੀਬਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? [ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ , 1908](#) ਦੀ ਧਾਰਾ [182](#) ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਦਾ 2 ? ਇਸ ਲੇਖ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:---

ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵੇਰਵਾ - ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ - ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੀਰੀਅਡ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

182. ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਮਲ ਲਈ : ... 1. ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਆਰਟੀਕਲ 183 ਜਾਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। /ਤਿੰਨ ਸਾਲ / ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ; 2. ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਐਪਲਟ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ।

2. ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਉਠਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਰੁਪਏ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 583-4 ਜਿਸ ਲਈ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ, 1959 ਨੂੰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959 ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਨੰਬਰ 21 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੇਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੇਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:---

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ 22-8-1959 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਚਿਤ ਪਾਲਣਾ ਦੇ ਬਾਅਦ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਜੱਜਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ 11 ਮਈ 1962 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ

ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ . 31 ਮਾਰਚ 1959 ਨੂੰ ਸਾਂਤੀ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਚੱਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਗਏ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 23 ਨਵੰਬਰ 1962 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੁਆਰਾ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1963 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 2 ਦਸੰਬਰ 1964 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

3. ਜੇਕਰ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਵਿੱਚ 'ਅਪੀਲ' ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਤੰਗ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਖੁਦ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਗੋਂਦਰਨਾਥ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਸਲ ਡੇ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਸ਼ਚੰਦਰ ਦੇਵ, ILR 60 Cal 1: (AIR 1932 PC 165)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ 1908 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 182 (2), ਅਨੁਸੂਚੀ I ਦੇ ਤਹਿਤ

ਸੀਮਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਰ ਦਿਨਸ਼ਾਹ ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:--

"... .ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। , ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਧਾਰਣ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਗੜ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:---

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: "ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ", ਸਮਾਂ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਹੈ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਹੁਦਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਕਠਿਨਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਅਰਥ ਇਹ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ। ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਅਕਸਰ ਕੰਡੇਦਾਰ ਮਾਰਗ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ, ਜੇਕਰ ਅੰਤਮ

ਨਤੀਜਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਨਾ ਹੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਾਜਬੀਅਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਾਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ.... ਸਮਾਂ ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲਿਆ। 24 ਅਗਸਤ 1922 ਤੋਂ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ।"

4. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਭ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵੈਧ ਅਪੀਲ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਨਿਯਮਿਤਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੈਂ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਉਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 7. ਵਾਲੀਅਮ ਦਾ 14-ਬੀ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ। ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:---

"7. ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ, ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 3, ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਲਈ ਰੱਦ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

5. ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਅਪੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਉੱਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ **ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ** ਦੇ **ਆਰਟੀਕਲ 182 (2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ**। ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੇਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਸਰ ਦੀਨਸ਼ਾਹ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, "ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਅਤੇ ਸਖਤ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਡਸਵਰਥ, ਜੇ. ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਥੀਮਤੀ ਪਸੂ ਬਨਾਮ ਗਣੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਈਅਰ , ਆਈਐਲਆਰ 59 ਮੈਡ 805: (ਏਆਈਆਰ 1936 ਮੈਡ 101), ਫਾਰਮਾ ਪੇਪਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਵੈਡਸਵਰਥ, ਜੇ. ਨੇ ਪੀ. 806 (ILR ਮਦਰਾਸ ਦਾ): (AIR ਦੇ ਪੰਨਾ 101 'ਤੇ), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:--

"ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਿਆਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ਼ ਫਾਰਮਾ ਪੇਪਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ , ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਹੈ। , **ਅਯਾਨਾ ਬਨਾਮ ਨਾਗਭੂਸ਼ਨਮ** , (1893) ILR 16 ਮੈਡ 285, ' **ਟੂਨੀ ਦਾ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰ** ' ਬਨਾਮ **ਬੇਨੱਯਾ** , (.1899) ILR 22 ਮੈਡ 155, ਅਤੇ **ਸਮੀਨਾਥਾ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਵੈਂਕਟਸੁਬਾ ਅਈਅਰ** , (1904) ILR 27 ਮੈਡ 21, ਮੈਨੂੰ ਇਹ

ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੁਕਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ।"

ਚਿਤਲੇ ਦੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ , ਵੇਲ. ਆਈ (1963 ਐਡੀਸ਼ਨ) ਤੇ ਪੀ. 76 ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ "ਕਮ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"।

ਪੇਪਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤੀਜੇ ਕਾਲਮ ਦੇ ਅਧੀਨ [ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 182](#) ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 2 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਸਵਾਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , [ਸੁਧਾਂਸੂ](#) 'ਚ ਜੇ [ਭੂਸਨ ਪਾਂਡੇ](#) ਬਨਾਮ [ਮਾਝੇ ਬੀਬੀ](#) , ਏਆਈਆਰ 1937 ਕੈਲ 732, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ। ਮੈਰੀਡੀਥ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗਜਾਧਰ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਭਗਤ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਚੰਦ ਭਗਤ , ਏਆਈਆਰ 1941 ਪੈਟ 108, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਹੈ।

ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਰਡਰ 44 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਲੰਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਿ ਫੈਸਲੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੇਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦਾ ਫਾਂਸੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ?

) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਟਕਰ ਅਤੇ ਬਰਲੀ, ਜੇਜੇ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾਗੱਪਾ ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੰਦੱਪਾ ਬਨਾਮ ਗੁਰੂਸ਼ਾਂਤੱਪਾ ਸੰਕਰੱਪਾ, ILR 57 Bom 388: (AIR 1933 Bom 255)। ਪਾਟਕਰ, ਜੇ., ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:--

ਧਾਰਾ 182, ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਅਪੀਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਅੰਤਮ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ 'ਅੰਤਿਮ' ਸ਼ਬਦ 'ਇੰਟਰਲੋਕਿਊਟਰੀ' ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

8. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੰਤਿਮ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਗੈਰ ਤੱਥਾਂ ਵਾਲੀ ਸੀ। ਬੋਗਮ ਬਨਾਮ ਅਲਖ ਨਾਥ, ਏਆਈਆਰ 1935 ਆਲ 620 (2), ਦਾ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੁਲੇਮਾਨ ਨੇ

ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਫਾਰਮਾ ਪੇਪਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵੀ ਮੁੱਖ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਤਿਕਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਨੁਕਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ILR 60 Cal 1: (AIR 1932 PC 165) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਪੇਪਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਮੋਹਰ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ ਜੇਕਰ ਪੂਰੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ। ਅਬਦੁਲ ਮਜੀਦ ਵਿਚ ਬਿਸਵਾਸ , ਜੇ ਸ਼੍ਰੀਯਾ ਬਨਾਮ ਅਮੀਨਾ ਖਾਤੂਨ , ਏਆਈਆਰ 1942 ਕੈਲ 539, ਜਿੱਥੇ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ 'ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(b) ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪਰ ਇਹ ਕੋਰਟ- ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਜੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ"।

ਬਿਸਵਾਸ , ਜੇ. ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖਾਰਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, (1885) ਆਈਐਲਆਰ 7 ਆਲ 887 ਵਿੱਚ ਬਰੋਡਰਸਟ ਅਤੇ ਆਇਰੇਲ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 8 ਜੁਲਾਈ 1879 ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 11 ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜੂਨ 1880, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲੇਵੀ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 23 ਦਸੰਬਰ 1882 ਨੂੰ, ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 11 ਜੂਨ 1880 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦੀ ਘੱਟ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ, ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੇਸ ਸਟੈਂਪ ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਫਜ਼ਲ ਅਲੀ ਅਤੇ ਰੇਲੈਂਡ, ਜੋਜੇ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕਾਂਤ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇ ਸਿੰਘ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1938 ਪੈਟ 79 ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਾਂ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਫਾਰਮਾ ਪੇਪਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

10. ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਦਾ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। , ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੈਧ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਰਾਬੀਆ](#) 'ਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਚ [ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦੀ ਬੀਬੀ](#) , ਏਆਈਆਰ 1960 ਏਐਚ 515 (ਐਫਬੀ), ਇਸ ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇਸਾਈ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਪੀ. 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ. 516 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:--

"ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 3-11-1952 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਖਰੀ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ; [ਆਰਟੀਕਲ 182](#) ਵਿੱਚ "ਅਪੀਲੇਟ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ" ਵਾਕੰਸ਼ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਬੱਸ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਉਸਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ 'ਨਿਆਇਕ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11. ਜੋੜ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, 12 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ 22 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿਆਇਕ ਪੱਖ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਸੀ। [ਅਬਦੁੱਲਾ ਅਸਗਰ ਅਲੀ](#) ਬਨਾਮ [ਗਣੇਸ਼](#)

ਦਾਸ , ਏਆਈਆਰ 1933 ਪੀਸੀ 68 ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਸਰ ਜਾਰਜ ਲੇਵੈਂਡਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਆਰਟੀਕਲ 182 (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ । ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ , ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਾਸੇ.

12. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਰਫੋਂ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਤ੍ਰਾਵਨਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਫੈਸਲਾ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ:---

"ਜਾਬਤਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਗ਼ਰੀਬ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੇੜੀਂਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿਓ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਜਾਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 182 (2)।

ਧਾਰਾ 182 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਫਾਰਮਾ ਪੇਪਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਰ ਦੀਨਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਲਾ _ ਨਗੋਂਦਰਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ , ILR 60 Cal 1: (AIR 1932 PC 165), ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 27, 35 ਅਤੇ 46 ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ ਵਿਚ. 27 ਇੱਥੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਰਾ ਵਿਚ. 35 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਏਆਈਆਰ 1934 ਮੈਡ 303 ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਧਵਨ ਨਾਇਰ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ" ਨੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਜਦਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਸਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਸਲ ਦੁਆਰਾ ਪੱਕੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅਪੀਲ ਸੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 182 (2) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ. ਮਾਧਵਨ ਨਾਇਰ, ਜੇ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਜੇਕਰ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਜਿਸਨੇ

ਉਸਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਤੋੜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ..." ਮੈਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਫਾਂਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤਿਅੰਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਦਨਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 182 (2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਪਾਸਾ ਪੈਰਾ ਹੈ। 46 ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 182 (2) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 182 (2) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

13. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹਰੀ ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਹਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬੇਨੀ ਚੰਦ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1951 ਸਾਰੇ 79। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ:--

ਸੈਕਸ਼ਨ 4, ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਖਿਰਕਾਰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।"

ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ "ਅਸਵੀਕਾਰ" ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਨਾਕਾਫੀ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਨਾਗੋਂਦਰਨਾਥ 'ਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਡੀ ਦੇ ਕੇਸ, ਆਈਐਲਆਰ 60 ਕੈਲ 1: (ਏਆਈਆਰ 1932 ਪੀਸੀ 165) 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਰ ਦੀਨਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਮੁੱਲਾ _

14. ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਡਰਬੀਸ਼ਾਇਰ ਅਤੇ ਬੀ ਕੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਥਾਰਟੀ। ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਫਿਟ ਕੁਮਾਰ ਟੈਗੋਰ ਬਨਾਮ ਮਥੁਰਾ ਕਾਂਤਾ ਦਾਸ, ਏਆਈਆਰ 1938 ਕੈਲ 533। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ:--

"ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਘਾਟੇ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਾ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਇੱਕ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਥਿਤੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ (ਬੀਕੇ ਮੁਖਰਜੀ , ਜੇ.) ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਗੋਂਦਰਨਾਥ ਡੇ, ਆਈਐਲਆਰ 60 ਕੈਲ 1: (ਏਆਈਆਰ 1932 ਪੀਸੀ 165) ਦੇ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਕੇਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਪੀਲ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਤਿਮ ਸਗੋਂ ਨਿਆਂਇਕ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਦੁਆਰਾ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ, ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਚਨਚੇਤ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -ਫੀਸ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 182 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ" ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1963 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 36), ਜੋ ਕਿ 5 ਅਕਤੂਬਰ 1963 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ 136 ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ:--

ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ/ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ / ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪੀਰੀਅਡ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

136. ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਕਰੀ (ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। / ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ/ ਜਿੱਥੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ

ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਆਵਰਤੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 136 ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 182 ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ:--

"ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 182 ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਫਲਦਾਇਕ ਸਰੋਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਧਾਰਾ 135 (ਹੁਣ ਅਨੁਛੇਦ 136) ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ; ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ 12 ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

"ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੁਣ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਹੱਤਵ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 182 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਸੀ, ਤਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੱਲੇਗਾ ਜਦੋਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਲੇਖ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ "ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ" ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 12 ਅਗਸਤ 1959 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ

ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ
ਚੱਲਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ,

15. ਇਸ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਹੁਣ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ
ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ
ਜਾਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਆਈਡੀ ਦੁਆ , ਜੇ.

16. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ ਐਸ ਨਰੀਲਾ , ਜੇ.

17. ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ. __

Disclaimer:

ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ
ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ
ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ
ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ
ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Surinder Kumar